

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
Fax (0342) 495 376
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl

**Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Scherpenzeel
Postbus 100
3925 ZJ Scherpenzeel**

Datum:
16 juni 2021

Ons kenmerk:

Afdeling:
Bestuur & Dienstverlening

Behandeld door:
W. Wieringa

Doorkiesnummer:
(0342) 495 321

email:
w.wieringa@barneveld.nl

Geacht college,

Dank voor uw brief van 15 juni waarin u terugblijkt op het gesprek dat wij samen op 8 juni hebben gehad. Ook wij vonden dit een prettig en constructief gesprek. Een goede relatie en begrip voor elkaars situatie is een belangrijke voorwaarde om samen een volgende stap te zetten.

Wij hebben begrip voor uw dilemma om enerzijds te streven naar bestuurlijke zelfstandigheid en anderzijds voorbereidingen te treffen voor het bouwen aan de eventuele nieuwe gemeente. Het is goed om te lezen dat u daarin een eigenstandige bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt. Met u vinden wij het van belang dat voortvarend uitvoering wordt gegeven aan het plan van aanpak. Vooral in het belang van onze inwoners en medewerkers van beide organisaties.

In uw brief stelt u dat eerst inhoudelijke kaders vastgesteld moeten worden om vervolgens tot uitwerking over te kunnen gaan van het plan van aanpak. Omdat die toekomst nog onzeker is vraagt u harde afspraken voor een aantal voor Scherpenzeel belangrijke voorzieningen en of uitgangspunten. Hoe de toekomstige gemeente er precies uit gaat zien valt nu nog niet te zeggen. Daar zullen we samen invulling aan moeten geven. Het is uiteindelijk aan de nieuwe gemeenteraad om hierover besluiten te nemen. Wij kunnen ons echter voorstellen dat het beide gemeenten helpt om een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden op te nemen die richting geven aan de nieuwe gemeente. Dat zou in de vorm van een richtinggevend bestuursakkoord kunnen dat de instemming heeft van beide raden. Wij zijn er namelijk van overtuigd dat we op veel onderdelen dicht bij elkaar zitten.

Om u een indruk te geven gaan wij graag in op een aantal door u genoemde thema's. Deze hebben wij ook met elkaar mogen delen in onze ontmoeting op 8 juni.

- Wij vinden samen met u dat het in stand houden van voorzieningen een belangrijke voorwaarde is voor de leefbaarheid in al onze kernen. Ook in Barneveld heeft iedere kern een waardevol niveau van basisvoorzieningen. Daarbij spreken wij de verwachting uit dat de voorzieningen in beide gemeenten in stand kunnen blijven. Zeker de functie die De Breehoek vervult, heeft een belangrijke plek in de gemeenschap van Scherpenzeel. Het moet onze gezamenlijke ambitie zijn om dergelijke voorzieningen in stand te houden.
- U vraagt om een heldere richting wat betref autonomie en zeggenschap. Naar ons idee is dat een essentieel deel van het te ontwikkelen dorpenbeleid. We gaan op zoek naar nieuwe vormen waarbij we inzetten op een moderne netwerk-samenleving met zeggenschap voor onze vitale dorpen, waarbij differentiatie mogelijk is.

Blad 2

Immers de titel van het dorpenbeleid 2.0 is: de waarde van verscheidenheid. Dit impliceert dat, mocht uit het participatietraject blijken dat Scherpenzeel de voorkeur heeft voor een bepaalde vorm, daar ruimte voor is. Wellicht om mee te experimenteren. In ieder geval sluiten wij geen andere vormen uit. Het spreekt voor zich dat dit thema de verdeling van bestuurlijke verantwoordelijkheden raakt. Daarom zal de richting hierin een uitspraak van het nieuwe gemeentebestuur vragen. Om dit punt goed uit te kunnen werken nodigen wij u nogmaals uit om actief mee te denken in het op te stellen dorpenbeleid.

- De nabijheid van de overheid is een uitgangspunt dat past in onze verhouding met de samenleving. Het moet voor inwoners eenvoudig zijn om direct contact met de overheid te hebben in de eigen omgeving. Ons beleid is erop gericht om zoveel mogelijk met het werk naar de inwoner te gaan in plaats van andersom. We hanteren daarbij het principe: je werkt daar waar je nodig bent. Dat kan dus ook in de dorpshuizen zijn.
- Bij de integratie van de beide organisaties zetten wij voor wat betreft de overgang van onze medewerkers in op scenario 2, dat wil zeggen: reeds bij aanvang van de nieuwe gemeente een passende organisatie gereed te hebben. Dit is uiteraard onder voorbehoud van instemming hiermee van de vakbonden (de gezamenlijke lokaal overleggen).
- Wij gaan graag gezamenlijk met u in overleg met Gedeputeerde Staten over de dekking van de meerkosten voortvloeiende uit de transitie van beide gemeenten.
- Onze insteek is ook dat de fusie niet leidt tot verdere lastenverzwaring voor de inwoners van onze gemeenten.

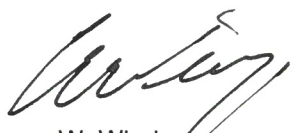
Wij stellen voor om de komende maanden de uitgangspunten verder met elkaar te verkennen en uit te werken in een richtinggevend bestuursakkoord. Met u vinden wij het een goed voorstel om daarnaast ook de gemeenteraden de suggestie te doen op korte termijn met elkaar als raden in gesprek te gaan over het proces en mogelijk vervolgens over de inhoud van eventueel te maken afspraken over richtinggevende uitspraken voor de nieuwe gemeente.

Wij hebben het plan van aanpak inmiddels naar de gemeenteraad gestuurd. Uw brief en ons antwoord zullen wij eveneens aan de gemeenteraad doen toekomen. Wij kiezen er voor om in ieder geval op 1 september 2021 te starten met de uitvoering. Wij nodigen u van harte uit om dit proces gezamenlijk met ons en onze organisatie op te pakken.

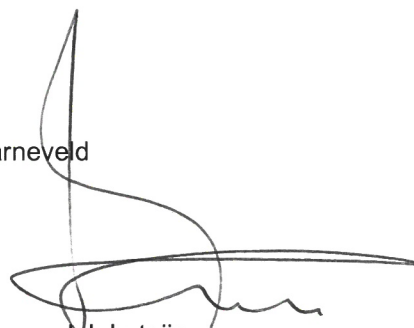
Het zijn wellicht nog niet de harde garanties waar u op hoopt. U zult begrijpen dat beide gemeenten niet in de positie zijn om dat te kunnen doen en dit is voorbehouden aan de nieuwe gemeente. Wij hebben er vertrouwen in en zien er naar uit om gezamenlijk met u aan de slag te gaan in de voorbereidingen van de nieuwe gemeente.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Barneveld

W. Wieringa
Gemeentesecretaris

J.J. Luteijn
Burgemeester

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Barneveld
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Scherpenzeel, 15 juni 2021

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

IBAN Rekeningnummer
NL62BNGH0285007548

Uw mail d.d. : -
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 13774/22174
Behandeld door : A.P.C.J. Stallaert
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Perspectief in geval van herindeling

Geacht college,

Op 8 juni jl. hebben onze beide colleges een prettig en constructief overleg gehad. Zoals aangegeven waarderen wij het begrip dat wij in dit overleg van uw kant hebben ervaren voor

1. het feit, dat Scherpenzeel blijft streven naar een zelfstandige bestuurlijke toekomst,
2. onze bestuurlijke verantwoordelijkheid om, in het geval de door GS gewenste herindeling doorgaat, een duidelijk perspectief met harde afspraken te realiseren voor de inwoners van Scherpenzeel.

Wij waarderen in het bijzonder de open houding van uw college ten aanzien van onze inhoudelijke wensen op het punt van autonomie en zeggenschap, voorzieningen, dienstverlening en personeel en organisatie. Nu het Herindelingsadvies niet de garanties biedt, waar Scherpenzeel in de zienswijzenprocedure om heeft gevraagd, zijn uw inspanningen om Scherpenzeel hierin comfort te verschaffen zeer welkom.

In de bijlage bij deze brief vindt u een uiteenzetting van de garanties die wij in dit kader vragen. In deze brief gaan wij in op de praktische implicaties en op de wijze waarop wij invulling willen geven aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid die wij voelen, om een eventuele fusie voor te bereiden.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid richting mogelijke fusie

Op grond van artikel 79 Wet arhi en het Beleidskader herindelingⁱ hebben beide gemeenten de bestuurlijke verantwoordelijkheid om tijdig voorbereidingen te treffen voor een eventuele fusie. Alhoewel nog geen sprake is van een ingediend wetsvoorstel, leidt het door GS voorgestane tijdspad tot een voorbereidingsperiode van krap 1,5 jaar vanaf heden.

Als colleges hebben wij naar elkaar uitgesproken dat wij onze bestuurlijke verantwoordelijkheid moeten en willen nemen om ons op een eventuele fusie per 1-1-'23 voor te bereiden en het niet wenselijk achten te wachten tot er daadwerkelijk een wetsvoorstel is ingediend (verwacht eind 2021), of totdat de parlementaire besluitvorming over een eventueel wetsvoorstel (op zijn vroegst medio 2022) is afgerond.

Plan van aanpak

In de afgelopen periode hebben onze medewerkers gezamenlijk geïnventariseerd welke werkzaamheden in dat kader op ons afkomen. De prettige en collegiale manier waarop dit is opgepakt stemt hoopvol over de ambtelijke samenwerking.

Het plan van aanpak geeft op hoofdlijnen weer welke thema's opgepakt moeten worden om een eventuele fusie op zorgvuldige wijze voor te bereiden. Wij gaan daarbij uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en respect voor onze afwijkende mening over de meerwaarde van herindeling ten opzichte van onze huidige koers en praktijk als autonome, zelfstandige gemeente.

Duidelijke kaders nodig

In de uitwerking van de thema's zal een groot aantal inhoudelijke afwegingen gemaakt moeten worden. Behoud van zeggenschap en autonomie, voorzieningen, dienstverlening en organisatie worden in het Herindelingsadvies immers als essentieel benoemd om tot echte meerwaarde voor de Scherpenzeelers te komen. Zeker nu ten aanzien van deze thema's in het Herindelingsadvies garanties ontbreken is het essentieel dat deze in een vroegtijdig stadium worden geconcretiseerd. De verantwoordelijkheid om hieraan invulling te geven ligt bij ons als gemeenten.

Richtinggevende uitspraken op raadsniveau over hoe de nieuw te vormen gemeente er uit zou moeten gaan zien vereenvoudigen de uitwerking van de thema's in het plan van aanpak en kunnen bijdragen aan politiek-bestuurlijke besluitvorming in dit traject.

Dat is niet alleen van belang gezien de toch al beperkte voorbereidingstijd, maar ook voor onze medewerkers en voor inwoners die betwijfelen of de beloftes van uit het Ontwerp worden waargemaakt is deze duidelijkheid zo snel mogelijk gewenst.

Geen intenties, maar garanties

Een besluit om twee gemeenten op te heffen en een nieuwe gemeente te vormen is ingrijpend en onomkeerbaar. Wij zijn van mening dat de keuzes die worden gemaakt ten aanzien van het vormgeven van die nieuwe gemeente een even structureel karakter zouden moeten hebben.

Uiteraard zijn wij ons er van bewust dat, nadat een eventuele fusie is voltrokken, de nieuwe gemeenteraad een eigenstandige afweging kan en mag maken. Een herindeling kent immers een andere tijdschhorizon dan het mandaat van de huidige gemeentebesturen.

Dit schuurt met de door GS in het vooruitzicht gestelde perspectieven, en met het gebrek aan concrete toezeggingen die in dit kader in het Herindelingsadvies zijn vervat. Voor Scherpenzeel is niet de intentie korte termijn, maar de borging van zeggenschap, voorzieningen, dienstverlening en organisatie op lange termijn van belang. Dat vraagt om meer dan enkel vertrouwen of vergezichten, zoals die in het Herindelingsadvies zijn vervat.

Politiek-bestuurlijk commitment

Om die reden vragen wij u om een breed politiek commitment op te halen in de vorm van garanties / beoogde uitkomsten met een geldigheidsduur van minimaal 15 jaar, waarvan enkel kan worden afgeweken na raadpleging van de inwoners. Wij zien deze vervat in een bestuursovereenkomst, die vervolgens door de nieuwe gemeenteraad wordt bekrachtigd. Daarmee ontstaat ook na 1 januari 2023 enige vorm van politiek-bestuurlijke afrekenbaarheid.

Wij beseffen, mede op basis van ervaringen elders, dat een dergelijke overeenkomst vooral van politieke betekenis is, en geen formele garanties biedt. Wij stellen dan ook voor om, samen met u, in overleg te treden met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het college van GS om tot een effectief instrumentarium te komen waarmee de perspectieven na 1-1-'23 geborgd worden. Wij staan er vanzelfsprekend voor open om dit in juridische en financiële zin te koppelen aan het kernenbeleid, en de autonomie van Scherpenzeel die daarin vorm zou moeten krijgen.

Procesvoorstel

De thema's, waarop wij garanties zouden willen krijgen voor de inwoners, bedrijven, instellingen en medewerkers van Scherpenzeel zijn in de bijlage verwoord. In de gesprekken die we sinds het verschijnen van het Herindelingsadvies met uw college hebben gevoerd zijn ook van uw zijde punten benoemd waarop Barneveld nadere garanties zou willen ontvangen (met name van GS). Wij blijven graag met u in gesprek over uw wensen. Daarbij stellen wij tevens voor om tot een dialoog tussen beide gemeenteraden te komen.

In het kader van de gewenste garanties / breed politiek commitment voor een te realiseren bestuursakkoord hebben wij behoefte aan een expliciete uitspraak vanuit uw raad.

Wij hopen dat dit alles spoedig mag leiden tot wederzijds commitment en, na overleg met BZK en GS, in een gedragen bestuursakkoord, op basis waarvan de inwoners, bedrijven, instellingen en medewerkers van beide gemeenten een duidelijk perspectief met harde afspraken voor de periode na 1-1-'23 kan worden geboden (in het geval de herindeling wordt doorgezet).

Wij zijn er van overtuigd dat bovenstaand proces, waarin we eerst de inhoudelijke kaders vaststellen, en vervolgens tot uitwerking overgaan, bijdraagt aan de (snelle) uitvoerbaarheid van het Plan van Aanpak en kijken er naar uit om dit Plan van Aanpak (inclusief kredietvoorstel) op basis van het geboden commitment aan onze raad aan te bieden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

W.M. van de Werken
secretaris

E. Klein
burgemeester

Bijlagen:

1. Inbreng Scherpenzeel tbv Bestuursakkoord
2. Presentatie Mr. Dr. J. Westerweel, 8 maart 2021

ⁱ Het Beleidskader Herindeling stelt:

Na indiening van een wetsvoorstel tot herindeling is vervolgens van belang dat gemeenten tijdig beginnen met de voorbereidingen van een herindeling, ook alsnog onzeker is of de herindelingsregeling tot stand zal komen. De praktijk wijst uit dat gemeenten zeker een jaar voorbereidingstijd nodig hebben om de nieuwe gemeentelijke organisatie in te stellen. Het kabinet roept de betrokken gemeenten op hiermee rekening te houden, ook indien het gemeentebestuur in beginsel tegen de herindeling is. De Wet arhi schrijft voor dat de betrokken gemeentebesturen er in onderling overleg zorg voor dragen dat de met het oog op de herindeling te treffen voorzieningen tijdig worden voorbereid, waarbij het aan gedeputeerde staten is om de totstandkoming van dat overleg te bevorderen (artikel 79 Wet arhi). Om de herindeling tijdig voor te kunnen bereiden zullen veelal al ruim voor afronding van de parlementaire behandeling afspraken gemaakt moeten worden over de te treffen voorzieningen.

Scherpenzeel zoekt breed politiek commitment van Barneveld voor minimaal 15 jaar ten aanzien van de volgende aspecten / wensen / beoogde uitkomsten:

Autonomie en Zeggenschap / Kernenbeleid

*In de huidige situatie heeft Scherpenzeel volledige zeggenschap, zowel in financieel opzicht als beleidsinhoudelijk en is de democratische legitimatie geborgd in de Gemeentewet. Uiteraard streeft Scherpenzeel naar behoud van zo veel mogelijk **formele** zeggenschap en (financiële) beleidsruimte.*

In dat kader heeft onze raad zich tijdens de Technische Briefing op 8 maart jl. laten voorlichten door mr. dr. Joost Westerweel, recent gepromoveerd op de bestuursrechtelijke aspecten van kernenbeleid aan de Universiteit Leiden¹. Dhr Westerweel stelt dat delegatie aan natuurlijke personen niet is toegestaan, en ziet (althans binnen het huidige wettelijk kader) het gemeentelijke commissiestelsel als enige formele mogelijkheid om dit vorm te geven (art. 82 t/m 86 Gemeentewet).

Tijdens de Inspiratiesessie die door GS werd georganiseerd op 31 maart is dit bevestigd door Dr. Gert-Jan Leenknecht, Tilburg University.

- De formele zeggenschap van de Scherpenzeelers wordt gewaarborgd met delegatie van bevoegdheden via het gemeentelijke commissiestelsel op grond van art. 82 t/m 86 Gemeentewet waartoe ook financiële beleidsruimte (budget) voor de kern Scherpenzeel wordt ingeregeld en concrete mandaten worden verleend.
- Daarbij dient aandacht te zijn voor het voorkomen van administratieve lastendruk / rompslomp bij overdracht van bevoegdheden en budget; anderzijds moet de overdracht democratisch gelegitimeerd zijn en in financiële zin gecontroleerd worden.
- Voor de overige kernen binnen de gemeente Barneveld, kan, al dan niet in samenspraak met de inwoners van de betreffende kernen, tot een afwijkende inrichting van het kernenbeleid worden gekozen. Scherpenzeel heeft hierover geen mening.
- Ter verduidelijking van het Plan van Aanpak op dit punt: Scherpenzeel zal uiteraard actief meewerken aan het invullen van het gemeentelijk commissiestelsel voor Scherpenzeel, de invulling van eventuele afwijkende constructen voor de overige kernen zal Barneveld deze uitwerking op zich nemen.
- Gegeven de ongelijkheid in vermogenspositie van beide gemeenten en de grondposities die de afgelopen jaren zijn opgebouwd is het reëel een deel van de middelen die Scherpenzeel inbrengt exclusief te alloceren voor Scherpenzeel. Uitgangspunt is dat minimaal de huidige reserve grondexploitaties en het accres daarvan op basis van de huidige grondposities voor Scherpenzeel wordt geormerkt in het kader van het dorpsbudget van de te vormen bestuurscommissie.
- Additionele bijdragen vanuit GS in het kader van de nieuw te vormen gemeente worden voor 50% aan het Scherpenzeelse dorpsbudget toegevoegd. Deze gelden zijn immers bedoeld om de relatie / interne samenhang binnen de nieuw te vormen gemeente te bestendigen en zouden dan ook aan beide huidige gemeenten in gelijke mate ten goede moeten komen.
- Scherpenzeel behoudt inhoudelijke beleidsruimte ten aanzien van de onderwerpen uit de toekomstvisie Scherpenzeel (wonen, werken, leven). Ruimtelijke beleidskeuzes uit de Omgevingsvisie, Energievisie, RES etc. worden gerespecteerd.

Voorzieningen

- Kulturhus de Breehoek en de zelfstandige bibliotheek vormen de spil in het Scherpenzeelse voorzieningenniveau. De beoogde optimalisatie, die van De Breehoek het sportief, cultureel, maatschappelijk en bestuurlijk centrum van Scherpenzeel gaat maken, wordt doorgezet om zo het toekomstperspectief van De Breehoek te verbeteren. Daarbij wordt een beroep gedaan op een bijdrage van de provincie in de noodzakelijke verbouwing van De Breehoek.
- Ook welzijns- en sportvoorzieningen zoals De Inloop, Sportpark De Bree, de diverse sport- en spelvoorzieningen in de wijken en Zwembad 't Willaer vervullen in Scherpenzeel een belangrijke plek in de gemeenschap, onder meer door de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers.

- Scherpenzeel zet in op (minimaal) het behoud van de Scherpenzeelse voorzieningen. Concreet vraagt Scherpenzeel garanties voor instandhouding van De Breehoek, een volwaardige bibliotheek in Scherpenzeel en de continuering van bestaande exploitatiebijdragen en financiële afspraken met het zwembad, de diverse sportverenigingen en maatschappelijke en culturele organisaties in Scherpenzeel.

Dienstverlening

- De gemeente Barneveld werkt binnen het sociaal domein met verschillende teams, ieder vanuit de eigen expertise. De gemeente Scherpenzeel hecht veel waarde aan zijn integrale werkwijze. De (dagelijkse) aanwezigheid van een integraal sociale team in de gemeente Scherpenzeel met versterkte focus op preventie en netwerksamenwerking tussen ketenpartners blijft behouden.
- De nabijheid van de overheid is een uitgangspunt wat past in onze verhouding met de samenleving. Het moet voor inwoners eenvoudig zijn om direct contact met de overheid te hebben in de eigen omgeving. De griffie en gemeenteraad van de nieuwe gemeente zetelt daarom in Scherpenzeel, conform het model Leidschendam-Voorburg. Voor informerende / opiniërende raadsbijeenkomsten die (enkel) op een andere kern betrekking hebben kan hiervan uiteraard worden afgeweken.
- Dit beleid trekken we door in de hele organisatie waarbinnen we het principe hanteren: je werkt daar waar je nodig bent. De afstand tussen inwoners en gemeente blijft daarmee zo klein mogelijk. De gemeentelijke dienstverlening, wethouderssprekuren en klantcontact in de gemeente Scherpenzeel blijft behouden door het creëren van een front-office in De Breehoek.

Personeel en organisatie

- Bij de integratie van de beide organisaties zetten wij v.w.b. de overgang van onze medewerkers in op scenario 2, d.w.z.: reeds bij aanvang van de nieuwe gemeente een passende organisatie gereed te hebben. Dit is uiteraard onder voorbehoud van instemming hiermee van de vakbonden (de gezamenlijke lokaal overleggen).
- Bestuur en organisatie van Scherpenzeel gaan uit van een reguliere herindeling waarbij in onderling overleg wordt gezocht naar de optimale organisatiestructuur, naar een overeenstemming over ambitieniveau, beleidsharmonisatie en een sociaal statuut waarbij de medewerkers van de gemeente Scherpenzeel niet worden achtergesteld ten opzichte van hun Barneveldse collega's. Dit vraagt gezamenlijk overleg over de optimale organisatiestructuur en om een brain-drain te voorkomen.
- Beide gemeenten kunnen op punten van elkaar leren. In de beleidsuitgangspunten, werkprocessen en uitvoeringspraktijk moet gezocht worden naar de flexibiliteit en maatwerkbenadering die nu in Scherpenzeel wordt geboden.
- Om de schijn van annexatie te vermijden moet het naamgevingsproces recht doen aan de meer autonome positie van de dorpen in de nieuw te vormen gemeente. Tevens moet de naamgeving toekomstbestendig zijn richting eventuele volgende schaalvergrotingen.
- Scherpenzelers kunnen alleen Scherpenzeler blijven als hun kinderen in Scherpenzeel worden geboren en hun gezinsleden in Scherpenzeel worden begraven. In de gemeentelijke basisadministratie wordt de plaatsnaam aan de gemeentenaam toegevoegd (geboren in Scherpenzeel, gemeente X).

Financiën

- Wij gaan gezamenlijk in overleg met Gedeputeerde Staten over de dekking van de meerkosten voortvloeiende uit de transitie naar de nieuw te vormen gemeente.
- De fusie mag niet leiden tot verdere lastenverzwaring voor de inwoners van onze gemeente.
- We vinden het belangrijk om samen te werken aan een toekomstbestendige gemeente. Beide gemeente zullen daarom op basis van het financieel meerjarenperspectief in de Kadernota's 'Schoon door de poort' gaan.
- Provincie Gelderland wordt om (inhoudelijk en financieel) commitment gevraagd ten aanzien van het structurele karakter van de hierboven gestelde inhoudelijke keuzes.

ⁱ Presentatie terug te kijken via deze [link](#) . De presentatie is tevens als bijlage 2 opgenomen.

Lokale democratie, binnengemeentelijke decentralisatie en het institutionele staatsrecht

Mr. dr. Joost Westerweel, MA

Universiteit Leiden

Proefschrift: Lokale democratische innovatie

- ▶ Aanleiding: flinke toename van lokale initiatieven die burgers meer bij het gemeentebestuur willen betrekken.
- ▶ In hoeverre zijn deze initiatieven binnen het wettelijk kader te realiseren?
 - Institutioneel staatsrecht
- ▶ Vragen ophalen uit praktijk: vier case studies met vier verschillende invalshoeken
 - Vertegenwoordigen
 - Controleren
 - Budgetteren
 - Besturen

Binnengemeentelijke decentralisatie

- ▶ Juridische zeggenschap kan op verschillende manieren worden gedecentraliseerd binnen gemeenten
 - Mandaat
 - Delegatie
- ▶ Delegatie moet verlopen via het gemeentelijke commissiestelsel (artt. 82 t/m 86 Gemeentewet)
 - Artikel 83: bestuurscommissies
 - Geen delegatie aan privaatrechtelijke rechtspersonen

Mogelijkheden en grenzen I

Er is veel mogelijk

- ▶ Bevoegdheden mogen in beginsel gedelegeerd worden.
- ▶ Vormgeving en samenstelling van bestuurscommissies is geheel vrij.
- ▶ Naast formele inkleding kunnen er informele afspraken gemaakt worden
 - Al dan niet vastgelegd in een convenant o.i.d. waar partijen zich aan houden.
 - Zelfs ten aanzien van het besteden van financiële middelen.

Mogelijkheden en grenzen II

Er zijn ook grenzen

- ▶ Bepaalde bevoegdheden mogen niet gedelegeerd worden.
- ▶ Bestuurscommissies hebben afgeleide bevoegdheden (kunnen geen nieuwe bevoegdheden creëren).
- ▶ Bestuurscommissies leggen verantwoording af aan het orgaan dat hen instelt
 - De wet zegt niets over hoe dat moet.
- ▶ Gedualiseerde structuur geldt ook voor het commissiestelsel.